

Министерство образования и науки, молодежи и спорта Украины,
Таврический национальный университет
имени В.И. Вернадского
Государственное высшее учебное заведение
«Украинская академия банковского дела Национального банка Украины»
Севастопольский институт банковского дела Украинской академии
банковского дела Национального банка Украины
Академия экономических наук Украины
Всеукраинский союз ученых экономистов
Институт проблем управления РАН
Национальный технический университет «Харьковский политехнический
университет»
Житомирский государственный технологический университет
Ягеллонский университет
Университет Париж VIII Венсенн-Сен-Дени
Катовицкий экономический университет
Крымский научный центр Национальной Академии Наук Украины и
Министерства образования и науки, молодежи и спорта Украины

Материалы I Международной научно-практической конференции

«ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА УКРАИНЫ: ПРОБЛЕМЫ И
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ»

16-18 мая 2013

г. Севастополь

УДК 336.11
ББК 65.9(4)262.1
Ф 59

Ф 59 Фінансова система України: проблеми та перспективи розвитку в умовах трансформації соціально-економічних відносин: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (16-18 травня 2013 р., м. Севастополь). – Сімферополь, 2013. – 356 с.

У збірнику надруковано матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Фінансова система України: проблеми та перспективи розвитку в умовах трансформації соціально-економічних відносин», яка відбулася 16-18 травня 2013 року: за напрямками: стан і перспективи розвитку фінансової системи в умовах глобалізації, роль банківської системи у забезпеченні фінансово-економічного розвитку країни, сучасні тенденції обліку, аналізу та аудиту у фінансовому посередництві і підприємницькій діяльності, міжнародні аспекти розвитку фінансової системи, трансформації соціально-економічних систем, економічна освіта і наука: основні проблеми, пріоритетні напрямки розвитку та ризики в контексті інтеграції суспільних процесів, інноваційний розвиток та інформаційні технології в економіці.

УДК 336.11
ББК 65.9(4)262.1

Адреса конференції: м. Севастополь, вул. Паркова, 6
Севастопольський інститут банківської справи Української академії банківської справи Національного банку України
Интернет-сайт: <http://financeconf.crimea.edu/>
тел.: +380999862503 Захарова Карина Викторовна

Відповідальність за зміст тез доповідей несуть автори.

© Таврійський національний університет
імені В.І. Вернадського, 2013

СОДЕРЖАНИЕ

СЕКЦИЯ I. СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ

Олійник Я.Б. Нич Т.В. ФАКТОРИ БЕЗПЕКИ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ.....	12
Белопольский Н. Г. ЕСЛИ ЧЕЛОВЕЧЕСТВО НЕ ИЗМЕНИТ КОНЦЕПЦИЮ СВОЕГО РАЗВИТИЯ, ОНО ПОГИБНЕТ.....	13
Ареф'єва О.В. ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ СТІЙКИМ ФУНКЦІОНУВАННЯМ ПІДПРИЄМСТВА.....	17
Кендюхов А. В. НАЛОГОВАЯ СИСТЕМА КАК СТРАТЕГИЧЕСКИЙ ИНСТРУМЕНТ НАЦИОНАЛЬНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ.....	19
Макаренко В.О., СТІЙКІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ: ТРАКТУВАННЯ, ІНДИКАЦІЯ, МОДЕЛЮВАННЯ.....	21
Лункіна Т.І., Бурковська А.В., СТАН СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ... 23	
Лелюк М. В. ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ НА РОЗВИТОК ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	24
Дубовик О. Ю. ГАРМОНІЗАЦІЯ ПОДАТКОВИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	25
Закорко М. В. ХАРАКТЕРИСТИКА СОВРЕМЕННОГО ФОНДОВОГО РЫНКА УКРАИНЫ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА ЦЕНООБРАЗОВАНИЕ ФИНАНСОВЫХ РЕСУРСОВ СУБЪЕКТОВ ХОЗЯЙСТВОВАНИЯ.....	27
Скрипник Н. Є. ГЛОБАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ СИСТЕМНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	29
Кондрашихін А. Б. НАУКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГАЛУЗІ РОЗМІЩЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ У РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	31
Вильчинская Н. ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ФОНДОВОГО РЫНКА УКРАИНЫ.....	32
Лелюк Д. В. ФІНАНСОВА СИСТЕМА ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ПРОЦЕС ОЦІНКИ ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ.....	35
Бабич К. І. МІЖНАРОДНЕ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ ЗАЛУЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО СТРАХОВОГО РИНКУ В МІЖНАРОДНІ РИНКИ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ.....	36
Середа О. О. РЕГУЛЮВАННЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ... 37	
Рекуненко І. І. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТОРГОВОГО СКЛАДОВОГО ІНФРАСТРУКТУРИ ФОНДОВОГО РИНКУ.....	39
Хворов М. ЗМІНА КЛІМАТУ – ДОВГОСТРОКОВИЙ ВИКЛИК СВІТОВІЙ ТА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ.....	41
Павлів В.В. ІДЕНТИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ НЕДЕРЖАВНИХ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ.....	44
Кожемякіна Т. В., КЛАСИФІКАЦІЯ СТІЙКОСТІ ФІНАНСОВИХ СТАНІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	46
Швец Ю. Ю. КРИЗИСНЫЕ ЯВЛЕНИЯ В СИСТЕМЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ СТРАНЫ.....	48

собою, тобто з позицій системного підходу неможливо в повній мірі дослідити стійкість банківської системи окремо від фінансової.

По-друге, складно погодитися з тим, що стійкість фінансової системи це такий її стан, за якого вплив будь-яких шоків на фінансову систему (чи окремі її елементи) не заважає їй забезпечувати ефективний перерозподіл фінансових ресурсів в економіці, функціонування платіжної системи, а також абсорбцію (амортизацію) шоків [2, с. 12]. На наш погляд, стійкість не є станом фінансової (банківської) системи. Це здібність, або міра здібності фінансової системи до забезпечення ефективного перерозподілу фінансових ресурсів в економіці та функціонування платіжної системи, а також абсорбції (амортизації) будь-яких шоків. У зв'язку з цим постає питання створення шкали виміру такої здібності, тобто стійкості. Стан фінансової системи, як і банківської, може бути стійкий, нестійкий, критичний, або ще якийсь, який передбачено пропонуваною певним дослідником шкалою.

По-третє, цікавим є питання визначення категорій: стабільність, надійність та стійкість з точки зору статичної та динамічної, їх взаємозв'язку, взаємозалежності, розташування у часі та просторі, і, взагалі, об'єктивно існуючої ієрархії кожного з цих категоріальних понять та ієрархії міжпонятійної.

Ми вважаємо, що стійкість, з одного боку, існує незалежно від наших знань, уявлень та розуміння про неї і є об'єктивною та досить своєрідною категорією, здібністю складної економічної системи, а з іншого, вона виступає критерієм та однією з цільових компонентів управління, тобто є категорією, якою можна керувати (або керуватися, приймаючи рішення), яку можна класифікувати та, наразі, змінювати. Тому її індикація, вимір, оцінка та прогнозування, про який би з її видів не йшла мова, чи то фінансова, структурна або функціональна, поточна чи перспективна (стратегічна), є важливою та складною проблемою, що потребує подальшого вивчення та розробки, пошуку нових підходів тощо. З іншого боку, виступаючи однією з цільових компонентів управління, ця категорія (підтримання стійкості або навіть її підвищення, завдяки комплексу спеціально розроблених заходів в межах доступних фінансових ресурсів) перетворюється на цільову функцію в задачах багатоточкового програмування або стає критерієм у багатокритеріальних. Крім того, забезпечення ефективності управління стійкістю в мілливому та суперечливому економічному середовищі потребує постійної координації і розробки нових методів та інструментів.

Список використаних джерел

1. Макаренко В.О. Прищепчук І.О. Побудова моделі фінансової системи України на основі системного підходу // *Фінанси України*. – 2010. – № 3. – С. 54–62.
2. Організаційно-методичні підходи до запровадження в НБУ системи оцінки стійкості фінансової системи: Інформаційно-аналітичні матеріали / За редакцією д.е.н., проф. В.І.Мищенко, к.е.н., доц. О.І.Кірсєва і к.е.н. М.М.Шаповалової – Київ: Центр наукових досліджень НБУ, 2005. – 97с.

Лункіна Т.І., к.е.н., доцент кафедри фінансів
Бурковська А.В., к.е.н., доцент
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

СТАН СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

В останні десятиріччя у світі відбувся перехід до динамічних конкурентних переваг в зовнішній торгівлі, за яких в економічній боротьбі здобувають вигідне для себе місце у світовому поділі праці не галузь чи компанія, які мають дешевші виробничі ресурси, а ті, щодо яких створено найбільш сприятливі умови для розвитку.

Макроекономічні параметри України протягом 2010–2012 рр. залишалися сприятливими, так протягом 2010 – 2011 років реальний ВВП зріс на 9,5%, подолавши більше половини від кризового падіння; дефіцит бюджету за підсумками 2011 року становив прогнози 2,7% ВВП року (проти 4% ВВП у Єврозоні, 8,9% у Японії та 10% ВВП у США); а інфляція з її 4,6% за підсумками 2011 року була нижчою тільки у дефляційному 2002 році. Проте на початку 2012 році темпи зростання значно вповільнилися, тому за таких умов в 2012 р. не було досягнуто докризового рівня 2007 року, в той час, як світова економіка його суттєво перевищує.

Найбільш об'єктивним індикатором незадовільного стану справ з вітчизняним бізнес-кліматом є обсяги прямих іноземних інвестицій. Приріст прямих іноземних інвестицій в Україну у вигляді акціонерного капіталу у січні-вересні 2012 року склав 2,6 млрд дол. США, що майже на третину (на 29,4%) менше, ніж за аналогічний період 2011 року. У III кварталі 2012 року інвестиції збільшилися всього на 247,1 млн дол. США – це в п'ять разів менше, ніж за той же час минулого року (1,26 млрд дол. США) [1].

Одним із основних індикаторів, який характеризує економічний аспект розвитку держави є рівень безробіття. Так, станом на 1 березня 2013 року кількість зареєстрованих безробітних в Україні становила 589,1 тис. осіб.

Проте показник щодо рівня зареєстрованого безробіття не дає повного уявлення про загальну ситуацію з безробіттям у країні. Для визначення реальних масштабів зайнятості і безробіття використовується світова практика – дані вибіркового обстеження населення з питань економічної активності, в основу яких покладена методологія Міжнародної організації праці (МОП).

Показник «рівень безробіття (за методологією МОП)» визначається у відсотках як співвідношення чисельності безробітних віком 15–70 років до економічно активного населення відповідного віку. В Україні такі обстеження з 1995 року проводить Державна служба статистики. За даними Державної служби статистики, рівень безробіття в Україні, визначений за методологією МОП, знизився з 7,9% (за 2011 р.) до 7,5% економічно активного населення (за 2012 р.) [2].

В Україні щодо регіонального поділу виділяють 24 області та окремо АПК. Різні регіони України не однакові з економічної точки зору. Вони відрізняються за структурою економіки – на сході країни домінує промислове виробництво, у Криму й Карпатах туризм, а у великих містах головну роль відіграє сектор послуг. Різняться й обсяги економік регіонів. Так, наприклад, валовий регіональний продукт (ВРП) Києва більш, ніж вдесятеро перевищує ВРП Хмельницької, Закарпатської або Волинської

областей. Відрізняється інвестиційна привабливість регіонів, рівні безробіття, тобто регіони України мають різні рівні розвитку.

Отже, підсумовуючи вищесказане варто відмітити, що протягом останнього часу економіка України демонструє позитивну тенденцію. В розрізі окремих індикаторів розвитку економіки спостерігається як їх підвищення (ВВП) так і зниження (рівень, інфляції, рівень безробіття).

ЛІТЕРАТУРА

1. Державна програма активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/control/publish/article/main>
2. Державна служба зайнятості [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.dcz.gov.ua>

Лелюк Марія Василівна,

асистент кафедри фінансів та кредиту,

Полтавська державна аграрна академія, Україна, м. Полтава

ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ НА РОЗВИТОК ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах трансформації соціально-економічної системи підприємство (фірма) не може існувати поза межами відносин, що складаються в фінансовій системі. Національна фінансова система виступає важливим чинником, що характеризує створення передумов для здійснення планування на підприємстві. Це відбувається в розрізі впливу як на стратегічне (інвестиційне), так і на оперативне-тактичне планування.

Найбільш суттєвий вплив на розвиток інвестиційного планування на підприємстві з боку фінансової системи має забезпечення достатньої грошової маси для обслуговування фінансово-господарської діяльності підприємства. Так, Національний банк, здійснюючи регулювання грошової бази та грошової маси в умовах посткризового розвитку вітчизняної економіки, намагається зменшити темпи їхнього приросту, але очікування з боку населення щодо збільшення рівня інфляції та зростання курсу долара викликають відплив заощаджень домогосподарств і збільшення коштів поза межами банківської системи. Це призводить до скорочення обсягу потоку заощаджень від домогосподарств на фінансові ринки, що, в свою чергу, зменшує потік інвестиційних коштів від фінансового ринку до фірм. Зменшення кредитних можливостей фінансових посередників та скорочення величини пропозиції кредитних ресурсів призводить до подорожчання кредитів. Здійснювати інвестиційне планування в таких умовах стає для підприємства все важче. На макроекономічному рівні це означає продукування технологічного відставання країни; на мікроекономічному рівні – «інвестиційну пастку» для підприємства [1, с. 58]. «Інвестиційна пастка» означає виникнення ситуації, коли підприємству вигідніше стає вкладати гроші не у інновації, а у створення системи «економічної влади» (рекламу, що «прив'язує» споживача саме до цього виробника, навіть коли продукція стає менш якісною; хабарі чиновникам за лобювання інтересів саме цього виробника тощо) [2]. Таким чином, підпорядкування функціонування фінансової системи виключно цілям боротьби з інфляцією без урахування потреб економічних акторів у грошовій масі може обернутися крахом інвестиційного планування для підприємств.

Вплив фінансової системи на розвиток оперативного-тактичного планування на підприємствах знаходить найбільший прояв у площині розвитку фінансового ринку. Моніторинг оперативних фінансових планів передбачає управління коштами, які тимчасово вивільнюються в процесі господарського обороту. В той період часу, коли ці кошти не задіяні, вони повинні бути вкладені у короткострокові фінансові активи; в період, коли виникає потреба у поверненні цих коштів до господарського обороту – у підприємства повинна бути можливість легко і без додаткових втрат реалізувати фінансові активи і перетворити їх на готівку. При цьому і курсова різниця, і отриманий дохід (у вигляді дивідендів та процентів) збільшують суму прибутку підприємства. Але планування такого прибутку для українських підприємств практично унеможливується завдяки відсутності широкого спектру інструментів фінансового ринку різного рівня ліквідності та доходності, за допомогою яких можна було б сформувати збалансований портфель фінансових інвестицій підприємства. Відповідно, і економічна система в цілому втрачає додатковий обсяг фінансових ресурсів, які могли б «працювати» на створення додаткового валового внутрішнього продукту [3, с. 149].

Таким чином, фінансова система країни прямо або опосередковано впливає на формування передумов для здійснення підприємством як інвестиційного, так і оперативного-тактичного планування. На жаль, в сучасних умовах вітчизняна фінансова система виступає швидше як гальмуючий, а не стимулюючий фактор для формування таких передумов.

Список літератури

1. Балацкий Е.В. Экономический рост и технологические ловушки / Е.В.Балацкий // Общество и экономика. - №11. - 2003. - С. 53-77.
2. Вишневы В., Деметьев В. Деньги нас не спасут / В. Вишневы, В. Деметьев. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://news2000.org.ua>
3. Лелюк М.В. Роль національної фінансової системи у створенні передумов для планування діяльності підприємств / М.В. Лелюк // Національні фінансові системи в умовах глобалізації: тенденції та перспективи розвитку. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (16-17 листопада 2012 р., м. Львів). – Львів, 2012. – 276 с. – С.149-150.

Дубовик Ольга Юхимівна

доцент, канд. екон. наук

доцент кафедри фінансів

Одеського національного економічного університету

м. Одеса, Україна

ГАРМОНІЗАЦІЯ ПОДАТКОВИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Податкова система в кожній країні є однією з основ її фінансової системи. Вона, з одного боку, забезпечує дохідну базу держави, а з іншого – виступає важливим інструментом реалізації її економічної доктрини. Саме тому побудова стабільної і виваженої податкової системи – це одна з головних умов ефективного функціонування економіки і фінансів.

Сучасні процеси глобалізації економіки суттєво впливають на податкову систему держави. Зміни, що відбуваються, торкаються усіх складових системи оподаткування. Враховуючи розширення міжнародних економічних зв'язків,